

Enligt sändlista

NATURRESERVATET LIKSKÄRET I LULEÅ KOMMUN

BESLUT

Med stöd av 7 § naturvårdslagen förklarar länsstyrelsen det område som utmärkts på bifogad karta, bilaga 1, som naturreservat. Naturvårdsförvaltare skall vara länsstyrelsen i Norrbottens län.

UPPGIFTER OM RESERVATET

Reservatets namn:	Likskäret
Kommun:	Luleå
Lägesbeskrivning:	11 km SO om centrala Luleå. Gröna (topografiska) kartan 24M NV
Fastigheter:	Sandön 7:1 Likskäret
Area:	187 ha
Därav landarea:	116 ha
Markägare:	Staten. Marken förvaltas av Statens Fastighetsverk

BESKRIVNING AV RESERVATET

Reservatet omfattar en stor del av ön Likskäret i Luleå inre skärgård. Naturen i reservatet är variationsrik och inrymmer en mångfald av livsmiljöer. Här finns barrskog, lövstrandskogar och strandängar med höga naturkvalitéer. Den vackra skogen och fina sandstränderna gör även området attraktivt för det rörliga friluftslivet.

Reservatet sitter via en smal landtunga i norra delen ihop med Finnklipporna och Altappen. Tillsammans bildar de en långsträckt och ganska låglänt sand- och moränö som sträcker sig i nordväst-sydostlig riktning. Inlandsisens tillbakadragande syns genom öns låga tvärgående moränryggar vilka ger en på båda sidor heterogen strandlinje. Moränryggarna blir påtagliga även på centrala delar av ön; torrare blockrika lavrityper dominerar på de svagt upphöjda ryggarna medan frisk blåbärstyp dominerar i övrigt. Den nordvästra, smala delen av reservatet karaktäriseras av en öppen, grandominerad skog med inslag av torrare talldominerade partier. Fläckvis är marken blockrik och bevuxen med enbuskar.

1997-10-10

231-4314-97

25 02 130

Den södra halvan av Reservatet bjuder på en heterogen natur. Granskogen som stundtals är tät och reslig bryts ofta av med små grandominerade sumpskogspartier, myrar, tjärnar eller torra tallpartier. Längst i söder utgörs reservatet av ett stort, öppet sandområde med dynbildningar som hålls fast av en mager vegetation av framförallt strandråg.

Sågade stubbar förekommer över hela ön men många partier hyser rikligt med granlångor och ingen del saknar helt. Även torrträd förekommer, dock med relativt låg frekvens. Här och var står högstubbar av gran vilka ofta bär hål efter spillkråka. De lågväxta granarna och tallarna i sumpskogspartierna är fläckvis rikligt behängda med tagellavar och i skogen förekommer även flera vedsvamparter som visar på höga skogliga naturvärden. Harticka (*Onnia leporina*) och granticka (*Phellinus chrysoloma*) är vanliga i hela reservatet. Här och var förekommer rosenticka (*Fomitopsis rosea*) och kötticka (*Tyromyces mollis*). Enstaka exemplar av osticka (*Skeletocutis tschulymica*), gränsticka (*Phellinus nigrolimitatus*) och ullticka (*Phellinus ferrugineofuscus*) har också påträffats i reservatet.

På Likskäret finns även ett betydande lövinslag. Närmast stränderna står strandskogar av björk, gråal och rönn. En begränsad vedtäkt har förekommit men ingen del av reservatets strandskog är avsevärt utglesad. Ett större rönnbestånd växer ute på den västligaste reveln på norra långsidan. Rönn är tillsammans med björk ett vanligt inslag även i flera av reservatets granskogspartier. Runt en större sjö i västra delen av reservatet växer en bred björk-alskog och i viken nordväst om sjön står en välutvecklad strandbjörkskog.

I många av reservatets vikar ligger utspolat finmaterial på vilket det vuxit upp frodiga strandängar. Dessa skyddade vikar är säkerligen utmärkta lokaler för vadare och änder. Våtmarkerna runt de många småsjöarna bör också bidra till ett rikt fågelliv. Spillkråkehål syns förutom i reservatets högstubbar även i strandskogarna och i många av öns lågor.

ÄRENDETS BEREDNING

Kronholmarna i Norrbottens skärgård (med undantag för Brändöskäret 1:1 och Sandön 5:1 Tjuvholmen) avsattes genom Domänverkets beslut 1988-09-05 som domänreservat. Vid Domänverkets bolagisering 1992 beslutades att samtliga kronholmarna skulle kvarstå i statens ägo och under Statens fastighetsverks förvaltning.

Naturvårdsverket och Statens fastighetsverk (SFV) slöt 1995-10-27 en överenskommelse om att mark med särskilt stora naturvärden skulle kunna förordnas som naturreservat utan ersättningsanspråk från SFV. I överenskommelsen ingick bland annat kronholmarna. Regeringen gav i uppdrag till berörda länsstyrelser att med utgångspunkt i överenskommelsen besluta om erforderliga förordnanden enligt naturvårdslagen (1964:822).

Länsstyrelsen har nu utrett naturvärdena på kronholmarna. Delar av Likskäret bedöms ha så höga naturkvalitéer att bildning av naturreservat är motiverat.

ÄNDAMÅLET MED RESERVATET

Ändamålet med reservatet är att bevara öns naturliga successioner, flora och fauna. Ändamålet är även att bevara de typiska landformer och jordarter som bildats och fortfarande bildas av vind- och vågverkan på de nya stränder som genom landhöjningen stiger ur havet. Inom ramen för detta mål skall reservatet även ge möjlighet till naturupplevelser, friluftsliv och vetenskaplig forskning i orörd natur.

RESERVATSFÖRESKRIFTER

För att trygga ändamålet med naturreservatet förordnar länsstyrelsen med stöd av 8-10 §§ naturvårdslagen samt 9 och 10 §§ naturvårdsförordningen att i beslutet angivna föreskrifter samt vård- och förvaltningsbestämmelser skall gälla beträffande naturreservatet.

A. Föreskrifter enligt 8 § naturvårdslagen om inskränkningar i markägares och annan sakägares rätt att förfoga över fastigheter inom reservatet.

Utöver vad som eljest gäller är det förbjudet att:

1. Avverka eller utföra annan skogsbruksåtgärd
2. Ta bort eller upparbeta stående eller liggande döda träd
3. Skada eller förändra mark eller vegetation så väl på land som på havsbotten, till exempel genom att anordna upplag, gräva, schakta, dika eller muddra
4. Uppföra byggnad eller anläggning
5. Anlägga väg samt luft- eller markledning
6. Sätta upp tavla, plakat eller skylt

Ovanstående föreskrifter skall inte utgöra hinder för underhåll av befintliga stigar, kraftledningar, enslinjer, sjömärken eller de åtgärder som erfordras för reservatets vård och skötsel.

Utan hinder av ovanstående föreskrifter får renskötsel utövas i enlighet med Rennäringslagen. Lokalisering och utformning av eventuella nya anläggningar samt ändring av befintliga anläggningar skall dock ske i samråd med länsstyrelsen (20 § naturvårdslagen).

Inom reservatet får fiske bedrivas i enlighet med bestämmelserna i gällande fiskelag.

B. Föreskrifter enligt 9 § naturvårdslagen om markägarens skyldighet att tåla visst intrång

Ägare och innehavare av särskild rätt förpliktas tåla de åtgärder och anläggningar som erfordras för:

1997-10-10

231-4314-97
25 02 130

1. Reservatets vård och skötsel
2. Besökande allmänhet
3. Sjösäkerhet

C. Föreskrifter enligt 10 § naturvårdslagen om vad allmänheten har att iaktta inom reservatet

Reservatet är tillgängligt enligt allemansrätten. Förutom de inskränkningar som följer av andra lagar och förordningar gäller förbud att:

1. Skada mark eller vegetation, även döda stående eller liggande träd
2. Störa djurlivet
3. Elda direkt på klipphällar

D. Föreskrifter enligt 9 § naturvårdsförordningen rörande naturvårdsförvaltningen av reservatet.

1. Länsstyrelsen fastställer de föreskrifter och åtgärder som framgår av bifogad skötselplan, bilaga 2.

Länsstyrelsen kan i särskilda fall medge undantag från gällande reservatsföreskrifter (12 § naturvårdslagen).

GÄLLANDE REGLER

För att skydda det känsliga djurlivet och förhindra skador på vegetationen är det enligt länsstyrelsens beslut 1976-02-10 (11.1291-886-76) förbjudet att köra med motordrivet fordon i terräng på samtliga öar och holmar i Norrbottens skärgård. Enligt beslutet är det dock tillåtet att framföra motordrivet fordon i terräng för bl a följande ändamål:

1. Statliga och kommunala tjänstemän i tjänsteärende
2. Stugägares färd till egen stuga. Härvid skall närmaste väg mellan strand och stugplats användas
3. Parkering av skoter i strandområde i samband med rastning

ÖVRIGT

Detta beslut kan överklagas hos regeringen, Miljödepartementet enligt bilaga 3.

1997-10-10

231-4314-97

25 02 130

Ett övergripande beslut om vilka av skärgårdens domänreservat som skall omföras till naturreservat har tagits av länsstyrelsens styrelse 97-10-10. Likskäret ingår bland dessa domänreservat.

I detta ärende har beslut tagits av landshövding Björn Rosengren. Föredragande var avdelningsdirektör Bengt Landström. I den slutliga handläggningen har länsexperten för naturvård Hans Furmark, biolog Camilla Carlsson samt företrädare för rättsenheten deltagit.

Björn Rosengren

Bengt Landström